

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inquisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 2. Vtrùm Deus aliquam sui formalitatem in alià, aut ex alià
cognoscat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

Propositio vnica.

Deus se totum ipsum in se ipso cognoscit.

Est certum. Quia id dicitur in se ipso cognosci, quod non solum per se terminat cognitionem sui, sed etiam ratione sui ad illam determinat propriam cognoscibilitatem, quam habet, vt explicauimus disput. 23. quest. 7. Sed Deus, & quidquid in ipso est intrinsecè, per se, & ratione sui est verum, & cognoscibile; subindeque per se, & ratione sui non potest non determinare intellectum diuinum, vt prodeat in eius cognitionem. Ergo Deus, & quidquid in ipso est intrinsecè, non potest non in se ipso cognosci ab eodem intellectu diuino. Confirmatur. Quia perfectior est ex genere suo cognoscibilitas, imo & cognitio, qua aliquid in se ipso cognoscitur, quam illa, qua cognoscitur in alio, aut ex alio. Ergo ea negari non potest omnium perfectissimo cognoscibili, ac cognoscenti, qui est Deus, & quidquid cum illo realiter idem est. In quo amplius non oportet morari.

QVAESTIO II.

Vtrum Deus aliquam sui formalitatem in alia; aut ex alia cognoscat.

16 **V**Num in alio cognoscitur, quando ambo per eandem cognitionem indiuisim tanguntur; sed alterum solum ad illam determinat, ita, vt tota ratio attingendi vtrumque illud solum sit, in quo alterum cognosci dicitur. Vnum verò ex alio cognoscitur, quando ea distinctis cognitionibus attinguntur, quarum vna ad alteram mouet, prout latius explicauimus supra disput. 23. quest. 7. Supponimus autem hic ex loco citato, & ex dicendis postea, hunc duplicem modum cognoscendi alias non repugnare Deo. Solumque quaerimus, an locum habeat circa diuinas formalitates. Alarc. disput. 2. de Scientia, & alij Recentiores existimant, Deum, non solum relationes personales, sed alia item attributa sua communia cognoscere in sua essentia. Cum quibus, quod ad relationes personales attinet, consentiunt Arriaga 1. par. disput. 18. sect. 2. Ribas disput. 3. cap. 2. Ribaden. disput. 4. de Scient. cap. 4. & alij Recentiores. A quibus omnibus dissentit Ruiz disput. 5. de Scient. sect. 6. Adde contra Arriag. & Ribas neque vice versa cognoscere Deum suam essentiam in relationibus personalibus. Ast, Deum vnam relationem personalem cognoscere in alia, ipse Ruiz disput. 12. sect. 3. Ribaden. supra num. 32. & alij Recentiores affirmant. Quod tamen etiam alij negant. Nullam autem suarum formalitatum cognoscere Deum ex alia, ipse Ribaden. n. 34. testans de communi asseuerat.

Propositio I.

Deus nullam omnino suarum formalitatum cognoscit in alia, quando ambæ realiter formaliter idem sunt, etiam si virtualiter sint distinctæ relatè ad alia munia.

Ratio est. Quia repugnat cognosci vnum in alio, quando non sunt vnum, & aliud relatè ad cognitionem, vt constat: quomodo enim cognoscetur vnum in alio, vbi non cognoscitur vnum, & aliud? Sed formalitates identificate realiter formaliter, etsi virtualiter sint distinctæ relatè ad alia munia, in ordine ad intuitionem sui perfectissimam, qualis est cognitio diuina, non sunt vnum, & aliud, sed prorsus idem; cum non sint duo obiecta, sed vnum iuxta doctrinam statutam quest. 1. a num. 3. Ergo repugnat, cognosci a Deo vnam formalitatem in alia, quando ambæ realiter formaliter idem sunt. Confirmatur. Quia tunc solum cognoscitur vnum in alio, quando primum ad cognitionem amborum determinat; secus secundum. Sed repugnat, primum, & non secundum ad cognitionem determinare, quando primum, & secundum relatè ad ipsam cognitionem sunt prorsus idem, vti euenit formalitatibus diuinis, vt dictum est: alias duo contradictoria, determinare videlicet, & non determinare ad sui cognitionem, verè de eodem dicerentur; quod est impossibile. Ergo.

Hinc apparet, multò minus posse Deum cognoscere vnam formalitatem ex alia. Quia ad hoc genus cognitionis multò magis est necessarium, quod vna, & alia distinguantur relatè ad cognitionem; diuersaque obiecta constituent. Quod secus euenit, vt vidimus.

19 Sed obijciunt Aduersarij. Vt cognoscatur vnum in alio, satis est, quod hoc cum illo conexum sit, & ab eo virtualiter distinguatur. Sed essentia diuina, & relatio Paternitatis e. g. ita se habent. Ergo relatio Paternitatis in essentia potest cognosci. Respondeo, vt cognoscatur vnum in alio, non satis esse connexionem minus propriam eiusdem cum se ipso, qualis reperitur inter formalitates realiter identificate; sed propriam connexionem requiri, qualis solum reperitur inter extrema realiter distincta: nec satis esse quamlibet distinctionem; sed eam requiri, quæ in ordine ad cognitionem vnum, & aliud obiectum facit. Quod non præstat distinctio virtualis, quam habent formalitates diuine relatè ad alia munia; & non relatè ad cognitionem, vt dictum est.

20 Sed instant. Etsi distinctio virtualis in formalitatibus diuinis non sit admittenda relatè ad earum cognitionem: quia nihil est, quod cogit, eam admittere ad id muneris. Semel tamen admisa relatè ad aliud munus, relatè etiam ad cognitionem poterit deseruire. Quemadmodum, etsi distinctio formalis non sit admittenda in diuinis, nisi vbi fides docet, vt inter relationes personales. Ibi tamen semel admisa ad omnia munera extremorum distinctiorum subseruit. Respondeo tamen, distinctionem virtualem, cum non reuerà, sed æquiualeuter tantum distinctio sit, non absolute, sed relatè tantum ad illud munus vocari distinctionem, in ordine ad quod æquiualeat.

ualet distinctioni: nec posse vilo pacto ad aliud munus deferuire, in ordine ad quod non datur talis æquivalentia. In quo differt à distinctione formali; quæ, cum vera extremorum distinctio sit, ad quodcunque munus compararetur, manet distinctio. Cum igitur formalitates Dei, quæ in ordine ad aliquod munus æquivalent rebus distinctis, cum reuera sint idem, non eo ipso in ordine ad sui intuitionem rebus distinctis debeant, imo nec possint æquivalere iuxta dicta loco citato. Conficitur planè, distinctionem virtuales, quam habent relatè ad tale munus, non eo ipso esse distinctionem in ordine ad sui intuitionem. Erunt igitur prorsus idem relatè ad hanc, in ordine ad quam non admittitur talis æquivalentia; quidquid sit de formalitatibus reuera, & formaliter distinctis, quales relationes sunt comparatæ inter se. De quibus mox.

Propositio 2.

21 Deus neque vnã ex suis relationibus personalibus cognoscit in aliã; tamen si illæ reuera distinctæ, & inter se connectæ sint.

Difficilior est hæc propositio. Ex eisdem tamen principijs, ac præcedens, probanda venit. Cum enim relationes personales, etsi inter se distinctæ realiter, sint nihilominus identificatæ realiter cum essentiã diuinã; nequit vnã ad sui perfectam intuitionem determinare, quin ad eandem eodem modo determinet alia; nec potest vnã vno modo, & alia alio modo cognosci per ipsam intuitionem, prout opus est, vt vnã in se, & alia in illã cognoscatur. Cuius ratio conspicua est; quia, cum Paternitas e. g. reuera sit idem cum essentiã, nec in ordine ad sui intuitionem distincta sit, adhuc virtualiter, ab illã, vt statuimus; necessarium omnino est, vt Paternitas, & essentia eodem prorsus modo cognoscantur, eodemque prorsus modo determinent ad sui intuitiuam cognitionem: cumque similiter idem de essentiã, & Filiatione necessario dicendum sit. Conficitur planè, Paternitatem, essentiam, & Filiationem eodem prorsus modo debere per sui intuitionem tangi, ad eamque determinare. Cum quo nullatenus stare potest, vt Paternitas in se, & Filiatio in Paternitate, aut vice versã cognoscantur à Deo. Quod enim in se cognoscitur, diuerso modo per cognitionem tangitur, ac, quod cognoscitur in alio: & primum ad cognitionem determinat; secundum non item.

22 Vnde etiam colligitur, nec posse Deum vnã suarum relationum ex aliã cognoscere: tamen si hic modus cognoscendi aliã sit ei possibilis. Quia, cum cognitio Paternitatis e. g. non possit non eodem modo tangere Filiationem, vt vidimus; non superest locus, vt ex cognitione Paternitatis moueatur Deus ad comparandam nouam noticiã Filiationis; prout opus est, vt dicatur cognoscere Filiationem ex Paternitate, & non itidem ex se ipsa prius iam cognitã. Porro, quæ contra vtramque nostram propositionem ab Aduersarijs obijciuntur, aut obijci possunt, tam facillè ex doctrinã traditã poterit vnusquisque diluere, vt in illis proponendis, & diluendis opus non sit morari.

QVAESTIO III.

Virum Deus se ipsam cognoscat in creaturis. Et qua ratione.

23 **C**ognoscere se Deum in creaturis, est cognoscere se determinatus non à sua, sed à creaturarum cognoscibilitate, idque per eandem cognitionem cum creaturis ipsis iuxta definitionem superius traditam de cognitione vnus in alio. Igitur P. Ruiz disput. 2. de Scient. sect. 3. num. 5. & P. Alarc. tract. 2. disput. 2. cap. 2. cum alijs ab eo relatis negant, Deum se ipsum in creaturis cognoscere. Affirmant tamen Herice disput. 4. cap. 2. conclus. 3. Albiz disput. 3. de Scient. sect. 2. Sfort. lib. 1. num. 37. Gasp. Hurt. disput. 2. de Scient. diff. 3. Martinon 1. par. disput. 10. sect. 4. Ribas disput. 3. cap. 3. Arriag. disput. 18. Raynaud. in Theolog. nat. distinct. 8. quæst. 1. Ribaden. disput. 5. de Scient. cap. 2. & alij Recentiores. Fauet etiam Pet. Hurt. de Charitate disput. 121. sect. 8. Ex quibus nonnulli vt Albiz, Gasp. Hurtado, & quidam Recentiores existimant, Deum non intuitiue, sed abstractiue se cognoscere in creaturis. Alij verò, vt Pet. Hurt. Ribaden. & alij Recentiores censent, Deum non abstractiue, sed intuitiue se cognoscere in creaturis. Cum quibus sentit Hemel. tit. 6. disput. 2. cap. 9. à num. 9. Denique Herice supra num. 18. arbitratur, cognitionem, qua Deus se cognoscit in creaturis, non formaliter, sed eminenter tantum esse abstractiuam, quatenus, ni obstat imperfectio, cognitio de creaturis cognitionem abstractiuam formaliter induceret de ipso Deo. Addunt nonnulli, Deum se ipsum etiam cognoscere in iudicio creato de se, non solum infallibili, sed etiam fallibili præcisè ratione ordinis, quem ad se habet tale iudicium, in quantum est cognitio, secluso ordine, quem habet, in quantum est creatura.

Propositio 1.

24 Deus se ipsum cognoscit in creaturis.

Probatur. Quia creatura, non solum quoad existentiam, sed etiam quoad possibilitatem suapte naturã cum Deo ipso tanquam cum causã primã intrinsecè connectæ sunt; vt cum communi contra nonnullos Recentiores ostendimus tom. 1. disput. 4. quæst. 4. talisque connectio à Deo cognoscibilis est, vt est notissimum. Ergo per illam determinatur Deus ad se cognoscendum eodem actu cognitionis, quo tangit ipsam connexionem. Quod est, in creaturã se cum connectã se ipsum cognoscere; prout constat ex generali doctrinã traditã supra disput. 23. quæst. 6. & 7. Ibi enim ostendimus, Deum per relationem connexionis metaphysicæ, quæcunque ea sit, determinari ad cognoscendum eandem cognitionem eius terminum; atque adeo hunc in ipsã re connectã cognoscere. Cognoscit ergo se in creaturis, quarum metaphysicæ connexionis ipse terminus est. Nec est hic specialis difficultas, quæ ibi in vniuersum complata